

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Departementet

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20453044

Svar på spørgsmål 251 (Alm. del):

28-06-2013

I brev af 12. juni 2013 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 251:

”Ministrenes kommentarer udbedes til henvendelser af 3. juni 2013 fra Dansk Blindesamfund, jf. BUU alm. Del – bilag 243.”

Svar:

Jeg har aftalt med social- og integrationsministeren, at jeg svarer på begge vegne.

Evalueringen af kommunalreformen viser, at kommunerne i stigende grad giver elever med behov for en højt specialiseret indsats et undervisningstilbud i nærmiljøet. Elevtallet i de lands- og landsdelsdækkende tilbud er således faldet kraftigt i årene efter kommunalreformen.

Evalueringen viser samtidig, at der fortsat er en lille gruppe af elever, der har meget komplicerede og sammensatte vanskeligheder, der er afhængige af et relevant specialiseret undervisningstilbud.

De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud har gennemført omstruktureringer for at tilpasse sig det faldende elevtal, men det forventes, at elevtallet vil falde yderligere, og at der om få år vil være behov for ændrede organisationsformer i tættere samspil med andre kommunale specialundervisningstilbud.

Den stigende brug af kommunale undervisningstilbud øger behovet for rådgivning og efteruddannelsestilbud på det kommunale niveau.

Det er baggrunden for den aftale, regeringen har indgået med Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Konservative om rammer for justering af kommunalreformen med udgangspunkt i regeringens udspil til opfølgning på evaluering af kommunalreformen.

Regeringens udspil lægger op til, at de fremadrettede løsninger skal ske i bedre koordination og samarbejde om de højt specialiserede undervisningstilbud og en bedre central forankring af viden, der giver en klar ansvarsfordeling i forhold til bl.a. udvikling af viden og som understøtter fastholdelse og formidling af viden.

I forhold til den specialiserede indsats på specialundervisningsområdet lægger regeringen op til, at området indgår i den nationale koordinationsstruktur på socialområdet i regi af Socialstyrelsen og Ministeriet for Børn og Undervisning.

Koordinationsstrukturen skal bl.a. sikre en faglig planlægning af den meget specialiserede indsats, og koordinationsstrukturen kan bl.a. omfatte kommunikationscentrene.

Regeringen vil endvidere samle ansvar for specialrådgivning og videnudvikling på det specialiserede undervisningsområde i VISO. Det skal sammen med koordinationsstrukturen understøtte fastholdelse, udvikling og udbredelse af den mest specialiserede viden på området, så den kommer eleverne til gode, uanset hvor de modtager undervisning.

Den foreslåede koordinationsstruktur medfører, at kommunerne indenfor hver region i fællesskab skal afrapportere til Socialstyrelsen og Ministeriet for Børn og Undervisning, hvordan de vil tilrettelægge og organisere indsatsen på de områder, hvor der er behov for en meget specialiseret indsats. Intentionen er at understøtte kommunernes anvendelse af tilbuddene, og at tilbuddene udvikles dynamisk i takt med, at behovene ændrer sig.

Med regeringens initiativ vil kommunerne fortsat have det fulde ansvar for at sikre de nødvendige tilbud til deres borgere. Men staten får en øget rolle i forhold til at understøtte og koordinere den mest specialiserede indsats. Rollen er baseret på dialog med kommunerne, men hvis dialogen ikke er tilstrækkelig, kan Socialstyrelsen og Ministeriet for Børn og Undervisning i sidste instans – og undtagelsesvist – pålægge en kommune eller region et driftsansvar og hermed fastlægge en tilbudsstruktur på et område.

Der er tre tilfælde, hvor Socialstyrelsen vil kunne pålægge et driftsansvar:

- Hvis Socialstyrelsen og Ministeriet for Børn og Undervisning identificerer et behov for en særlig indsats, der ikke bliver løftet, og der derfor er behov for at oprette et nyt tilbud.
- Hvor et konkret tilbud, som løfter en helt særlig indsats, der ikke kan løftes på anden vis, er lukningstruet.

- Hvor der er en række små tilbud til en målgruppe, som hver for sig ikke er fagligt bæredygtige. Her kan en kommune eller region pålægges at samle tilbuddene med henblik på en konsolidering. Samtidig vil andre kommuner og regioner ikke kunne oprette nye tilbud i forhold til denne bestemte målgruppe.

Samtidig får VISO det fulde ansvar for rådgivning på specialundervisningsområdet, og herunder for vidensudvikling på specialundervisningsområdet. Det bliver dermed staten, der sikrer viden og vidensudvikling og kan vejlede alle kommunerne i forbindelse med at tilrettelægge et fyldestgørende undervisningstilbud.

Jeg er enig med Dansk Blindesamfund i, at der er behov for en indsats, der understøtter, at flere blinde og svagsynede får videre uddannelse end grundskolen. Der er igangsat en række initiativer, der kan understøtte, at vi får vendt den udvikling. Vi har bl.a. taget fat på de overgangsproblemer, som bl.a. Dansk Blindesamfund har peget på.

For at løse udfordringerne i forbindelse med skift fra kommunal til statslig støtte har Ministeriet for Børn og Undervisnings Kvalitets- og Tilsynsstyrelse indgået samarbejdsaftaler med synskonsulenterne på de regionale kommunikationscentre og Institutet for Blinde og Svagsynede. Samarbejdsaftaler gør det muligt at koordinere oplysninger om støttebehovet hos eleven og at sørge for, at den specialpædagogiske støtte i form af udlevering af nye it-hjælpemidler og en instruktion hertil kan være klar ved starten på en ungdomsuddannelse.

Jeg er godt klar over, at Dansk Blindesamfunds forslag om et nationalt ressourcecenter rækker videre end disse initiativer. Jeg finder imidlertid, at den foreslåede koordinationsstruktur, sammenholdt med at staten overtager ansvaret for at sikre viden og vidensudvikling, imødegår de udfordringer som både evalueringen af kommunalreformen og Dansk Blindesamfund peger på.

Med venlig hilsen

Christine Antorini